Kulturfabrikken

Arkivsaknr.:	23/6858
Dok.nr:	24/37298
Arkiv:	
Saksbehandler:	Mona Dahl
Dato:	13.11.2024

Orienteringssak - Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og naturopplevelser 2025-2028

Utvalgssaksnr.	Utvalg	Møtedato
O -	Kulturfabrikken Sortland KFs styre	

INNSTILLING
Styret for Kulturfabrikken Sortland KF tar saken til orientering.

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN
Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og naturopplevelser 2025-2028 vedlegges saken. Planforslaget skal behandles i formannskapet for vedtak om høring. Saken fremmes til styret for innspill etter dette.

FAKTA I SAKEN
Forslag til *Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og naturopplevelser 2025-2028* skal erstatte gjeldende plan for perioden 2019-2023, som har vært prolongert og rullert for prioritering av spillemidler i 2025.

Organisering av arbeidet
Fritidsleder har ledet koordineringen av planarbeidet i samarbeid med folkehelsekoordinator og Teknisk v/avdelingsleder park. Ansatt fra Oppvekst deltok under deler av forarbeidet. Det har vært avholdt møter i 2023 for innhenting av grunnlag til planforslaget i samarbeid med Sortland idrettsråd (Sigerfjord, Holmstad, Kleiva og Sortland). Arbeidsgruppa har hatt fortløpende dialog og møter etter innspill og henvendelser i forlengelsen av dette.

Planforslaget
I oppsummeringen av forrige plan fra 2019-2023 vises det til de store endringene som har skjedd i perioden med pandemi og nedstegning av anlegg med påfølgende konsekvenser for idretten. På anleggssiden er majoriteten av de prioriterte anleggene fra 2019 gjennomført, og nesten alle har fått utbetalt spillemiddeltilskudd.
Det vises videre til dårlig anleggsdekning i Sortland, og behov for å øke utbyggingen av nærmiljøanlegg, ordinære anlegg og rehabilitere eksiterende anlegg. Barn og unge må forholde seg til ventelister og ukurante treningstider innenfor flere av hallidrettene. Voksenidrett og bedriftsidrett er i praksis ute av Sortlandshallen (anleggsdekning relativt til aktive utøvere: 273. plass av 356 kommuner). Planen har innledningsvis fokus på den nye flerbrukshallen, som kan bidra til å løse utfordringene med manglende hallkapasitet. Hallen vil samtidig nå et enda bredere lag av befolkningen ut fra visjonen om anlegg som skal være en arena for alle.

Den nye planen har hele befolkningen som målgruppe, og skal stimulere til bedre folkehelse gjennom aktivitet og deltakelse. Dette gjelder spesielt grupper som har utfordringer med å kunne delta pga. manglende tilrettelegging fysisk, økonomisk eller sosialt. Viktige stikkord her: aktivitetsutvikling gjennom nytenking, kompetanse og et variert aktivitetstilbud, uavhengig av arenaen det utføres på.

Planen er inndelt i ulike deler hvor det gis en kort beskrivelse av tilstand med statistikk, delmål og nærmere beskrivelser for de ulike områdene:

- Idrett (barne-, ungdoms- og voksenidrett).
- Folkehelse
- Fysisk aktivitet og naturopplevelser
- Anlegg - Tilstand og behov
- Prioriteringer 2025-2028
- Vedlegg (statistikk, prosjekter i siste planperiode og statusanalyse)

<u>Prioriteringer</u>
I planen er det delt inn en oversikt med anlegg som er prioritert, og en uprioritert med hvem som søker, om det er idretts- eller nærmiljøanlegg, nytt anlegg eller skal rehabilitering, samt status/fremdrift.

Prioritert liste:
1. Sortland flerbrukshall
2. Orienteringskart Hornet
3. Skoleplassen nærmiljøanlegg
4 Holmstad Arena
5. Ånstadblåheia Alpinsenter
6. Sortland idrettspark - inngjerding av løpebane
7. Lamarka skole nærmiljøanlegg
8. Sortland barneskole nærmiljøanlegg
9. Vesterålen golfbane
10. Sortlandsmarka lysløype/ nye skitraseer
11. Blåbyhallen - nytt kunstgress
12. Utendørsanlegg/nærmiljø utenfor nye Sortland flerbrukshall

Uprioritert liste:
Hall, Strand
Lamarka skole, frisbeegolfanlegg
Vesterålen golfbane
Sortlandsmarka - lysløype og driftsbygning
Langøya rideanlegg
Svømmebasseng Sortland
Lysløype, Strand
Sykkelanlegg ved tennisbane
Nærmiljøanlegg skoler
Nærmiljøanlegg - styrke aktivitet og kvalitet på nærmiljøanleggene
Kirkevei Sortland sentrum - Munningsletta

Uprioriterte anlegg kan flyttes over til prioritert liste i løpet av planperioden.

VURDERING
Det har vært svært viktig å få revidert *Kommunedelplanen for idrett, fysisk aktivitet og naturopplevelser* for de neste 4 årene, som grunnlag for videre utbygging og tilrettelegging for idrett og aktivitet. Det fremlagte planforslaget, som her foreslås lagt ut på høring, gir et godt utgangspunkt for å kunne satse aktivt videre på folkehelse. Det at innholdet i planforslaget ble lagt så tidlig som i 2023, gjør at høringsperioden blir svært viktig, slik at eventuelle innspill kan komme med i den endelige planen som skal godkjennes av kommunestyret.

Anleggsutviklingen i Sortland har over mange år vært svært lav noe som kommer tydelig frem på den nasjonale oversikten over *Anlegg - Statusanalyse og behov*. Her kommer Sortland på 273. plass av 356 kommuner på anleggsdekning relativt til aktive utøvere, som er langt lavere enn Andøy (104), Hadsel (114) og Øksnes (111). Det samme gjelder for anleggsdekning relativt til innbyggere, hvor Sortland er på 322. plass av 356 mot Andøy (253), Bø (87) Hadsel (262) og Øksnes (253). Både Hadsel og Øksnes har siden statistikken ble utarbeidet åpnet nye anlegg.

Skisseprosjektet for ny flerbrukshall er i gang. Hallen vil bedre anleggssituasjonen, og behovet fra idrettslag og deltakelse i uorganiserte aktiviteter for alle aldersgrupper i befolkningen. Sammen med øvrige idretts- og nærmiljøanlegg i planforslaget, vil det kunne gjøres et stort løft i Sortland. Vesterålen friluftsråd og Vesterålen turlag har over mange år tilrettelagt for økt bruk av friluftsområdet gjennom skilting og bygging av hytter. Tiltak i nærmarka er svært viktig for den daglig bruken, som både skoler, barnehager og andre har stor glede av.

Personalmessige vurderinger
Ansvaret for utarbeidelse av K*ommunedelplanen for idrett, fysisk aktivitet og naturopplevelser* er tillagt Kulturfabrikken KF. Fritidsleder har i samarbeid med folkehelsekoordinator og avdelingsleder Teknisk drift/park hatt hovedansvaret for koordineringsarbeidet i prosessen. På grunn av manglende kapasitet i administrasjonen i foretaket og permisjon i stillingen som fritidsleder, har konsulent i HRP var engasjert for å bistå og fullføre høringsdokumentet.

Oppfølgingen av innholdet i planen vil kreve idrettsfaglig kompetanse både i søknadsprosessene om spillemidler og andre aktuelle tilskuddsordninger, samt i forhold til oppfølging av planens innhold. Det er viktig at Sortland kommune og Kulturfabrikken KF i samarbeid stiller nok personalressurser til å kunne ivareta dette ansvaret.

Økonomiske vurderinger
Realisering av kommunale idretts- og nærmiljøanlegg finansieres over kommunens investeringsbudsjett. For å kunne bygge og rehabilitere idretts- og nærmiljøanlegg er det viktig å innarbeide midler til dette i økonomiplanperioden. I tillegg til ny flerbrukshall, som er tatt med i økonomiplanen, bør det tas høyde for at utearealene til skoler, idrettsanlegg og andre kommunale institusjoner kan utvikles til gode nærmiljøanlegg. Sortland kommunes dekningsgrad og idretts- og nærmiljøanlegg er i dag svært lav, og bærer pres av at det ikke har skjedd nye større anleggsprosjekter over år.

Det bør også i planperioden settes av årlige driftsmidler til private nærmiljøanlegg. I tillegg til spillemidler, finansieres disse ved hjelp av betydelig dugnadsinnsats og annen finansiering. En del anlegg på gårds- og bruksnummer som omfatter VinnVind-midlene, har mottatt støtte over flere år. Denne ordningen har så langt ikke vært utvidet til å gjelde for andre deler av kommunen.

Folkehelse vurderinger
Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og naturopplevelse har stor innvirkning på folkehelsen til innbyggere i alle aldre. Tilretteleggingen av friluftsområder er også viktig satsing for reiselivet, som er i sterk vekst i regionen.

Miljø-/naturforhold og klimagasskonsekvenser vurderinger
Det tas miljøhensyn ved utbygging av anlegg og tilrettelegging for aktivitet og naturopplevelser.

Faglige vurderinger
Kommunedelplanen er avgjørende for videre utvikling og tilrettelegging av ulike typer anlegg og bruk av friluftsområder, i tillegg til å være grunnlag for finansering og mulig realisering.

KONKLUSJON
Forslag til *Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og naturopplevelse 2025 - 2028* legges ut til høring.